

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Splittrad ARN godtar räntehöjningar vid leasing av bilar

Publicerad

09 MAY 2023

Trots att det inte framgår av kontraktsformuläret rörande leasing av bilar att leasingavgiften kan komma att höjas anser Allmänna reklamationsnämndens majoritet att avtalet inte är oskäligt. Förbehållet framgår nämligen av de allmänna villkoren som formuläret hänvisar till.

Allmänna reklamationsnämnden, ARN, har fått in ett mycket stort antal ärenden som rör höjning av leasingavgifter där konsumenterna menar att företagen inte har rätt att höja leasingavgiften eftersom parterna avtalat om en fast avgift som inte kunde påverkas av faktorer som ränteuppgångar, ökade upplåningskostnader med mera.

I de tre fall som nu prövats konstaterar ARN att det i de allmänna avtalsvillkoren fanns ett villkor som gav leasegivaren rätt att höja leasingavgiften i vissa situationer. Avtalsvillkoren var en del av avtalet.

Som utgångspunkt för fallen slår nämnden fast att vid tolkningen av avtalet mellan parterna ska beaktas att villkoret rör kundens huvudsakliga motprestation och att det gäller förhållanden som är av central betydelse för att han ska kunna bedöma de ekonomiska konsekvenserna av avtalet. Utgångspunkten måste i sådana fall vara att det ställs höga krav på klarhet och begriplighet (se bland annat EU-domstolens domar i mål C-26/13, Kásler och Káslerné Rábai, mål C-621/17, Kiss och CIB Bank, och mål C-125/18, Gómez del Moral Guasch

I ett av fallen redovisas i leasingavtalet, som har formen av ett kontraktsformulär, parterna och den bil som är aktuell. Under rubriken "Avgifter m.m." finns uppgifter om leasingavgiften. Där står det "Leasingavgift inkl moms f n:" och i anslutning till detta anges "5 632 kr / månad". Under rubriken "Särskilda villkor" anges: "Leasegivaren äger rätt att ändra klimatrabattens storlek eller besluta att klimatrabbatt inte ska utgå om förutsättningarna för Leasegivarens beräkning av den preliminära klimatrabbatten ändras på ett sätt som Leasegivaren inte skäligen kunnat förutse när kreditansökan gjordes".

Av kontraktetsformuläret framgår det alltså inte att leasingavgiften kan komma att ändras. En bestämmelse om det finns dock i DNB Banks allmänna villkor. Där anges bland annat: ”Om räntan på den penningmarknad där Leasegivaren refinansierar sin verksamhet ändras, om Leasegivarens upplåningskostnader ändras eller om Leasegivarens kostnadsbild ändras som en följd av lagstiftning, kreditpolitisk åtgärd eller annan anledning som Leasegivaren inte skäligen kunde förutse när avtalet ingicks äger Leasegivaren rätt att ändra leasingavgiften”.

I kontraktetsformuläret finns en hänvisning till de allmänna villkoren. Hänvisningen är, enligt ARN:s majoritet, tydlig både när det gäller sin formulering och placering i kontraktet. Enligt nämndens bedömning har de allmänna villkoren, och villkoret om ändring av leasingavgiften, genom hänvisningen införlivats med det enskilda avtalet (jfr rättsfallet NJA 2011 s. 600). Detta gäller oavsett om kunden muntligen informerades särskilt om villkoret i samband med att avtalet träffades.

Nämnden bedömer att varken avtalsvillkoret i sig eller justeringen i detta fall kan anses vara oskäligt mot kunden. DNB Bank har därmed haft rätt att höja avgiften på det sätt som har skett och kundens krav mot DNB Bank ska avslås.

Tre av de sju ledamöterna är dock skiljaktiga. Enligt deras bedömning uppfyller hänvisningen i kontraktetsformuläret kraven på tydlighet och placering för att ha införlivats med det enskilda avtalet (jfr NJA 2011 s. 600).

Vid tolkningen av avtalet ska dock även innehållet i det enskilda avtalsformuläret beaktas. Där antyds att leasingavgiften kan komma att ändras genom bokstäverna ”f n”. Därutöver finns inget som gett kunden intrycket att det rör sig om en avgift som kan variera beroende på DNB Banks upplåningskostnader. Formuläret är missvisande på så sätt att konsumenten får intryck att ”f n” endast syftar på förbehållet om klimatbonusen. Utifrån uppgifterna i avtalsformuläret kan konsumenten således inte rimligen räkna med att den beloppsspecificerade leasingavgiften kan komma att ändras på grund av DNB Banks upplåningskostnader.

Härutöver beaktar minoriteten att DNB Bank inte gjort gällande att den person som förhandlade om leasingavtalet med kunden har fått utbildning eller instruktioner att tydliggöra för kunden att huvudprestationen, leasingavgiften, kan bli högre beroende på DNB Banks upplåningskostnader.

Sammantaget bedömer ledamöterna att avtalet inte tillräckligt begripligt klargör att leasingavgiften kan komma att ändras beroende på ändringar i DNB Banks upplåningskostnader.

I det andra fallet som gäller ett leasingavtal mellan en kund och Santander Consumer Bank AS Norge, som har formen av ett kontraktetsformulär, redovisas parterna och den bil som är aktuell. Under rubriken ”Hyresvillkor” finns uppgifter om leasingavgiften. Där står det ”Hyresavgift inkl moms” och i anslutning till detta anges beloppet 7 710. Under rubriken ”Särskilda villkor” anges: ”Servicekostnad tillkommer med kr 345/månad. Max körsträcka 6 000 mil under kontraktstiden. Övermil debiteras med kr 11,00/mil. Försäkring tillkommer med kr 430/månad.”

Av kontraktetsformuläret framgår det alltså inte att leasingavgiften kan komma att ändras. En bestämmelse om det finns dock i Santanders allmänna villkor för konsumenthyra. I kontraktetsformuläret finns en hänvisning till de allmänna villkoren. Hänvisningen är tydlig både när det gäller sin formulering och placering i kontraktet. Enligt nämndens bedömning har de allmänna villkoren och villkoret om ändring av leasingavgiften genom hänvisningen införlivats med det enskilda avtalet (jfr rättsfallet NJA 2011 s. 600). Bestämmelsen om förändringar av hyran i de allmänna villkoren kan inte anses oklar. Det framgår att Santander har rätt att ändra leasingavgiften bland annat om bolagets kostnader för

finansiering av fordonet ökar på grund av dyrare upplåning. Nämnden bedömer att varken avtalsvillkoret i sig eller justeringen av avgiften i detta fall kan anses vara oskäligen.

Här är två ledamöter skiljaktiga. Enligt deras bedömning uppfyller hänvisningen kraven på tydlighet och placering för att ha införlivats med det enskilda avtalet (jfr NJA 2011 s. 600). I det enskilda avtalsformuläret anges hyresavgiften till ett bestämt belopp. I anslutning till denna uppgift finns inget som tyder på att avgiften kan komma att ändras till följd av ränteförändringar som drabbar Santander. Under rubriken ”Särskilda villkor” nämns vissa tillkommande kostnader men bland dessa finns inget som anknyter till Santanders upplåningskostnader. Utifrån uppgifterna i avtalsformuläret kan konsumenten således inte rimligen räkna med att den beloppsspecificerade hyresavgiften kan komma att ändras på grund av ändringar i ränteläget.

Sammantaget bedömer de två ledamöterna att avtalet inte tillräckligt begripligt klargör att leasingavgiften kan komma att ändras beroende på ändringar i Santanders upplåningskostnader

I fall nummer tre där en kund strider mot Volkswagen Finans Sverige AB noterar ARN att det i kontraktsformuläret under rubriken ”Leasingvillkor” finns uppgifter om leasingavgiften. Där står det ”Leasingavgift, f.n. kr” och i anslutning till detta anges beloppet 5 225. Under samma rubrik anges även ”Rörlig / Fast ränta” och i anslutning till detta står det ”Rörlig”. Det framgår också att basdagen för ränta är den 1 juli 2021.

Bestämmelser om beräkning av leasingavgiften finns i punkten 7 i Volkswagens allmänna villkor. I kontraktsformuläret finns en hänvisning till de allmänna villkoren. Hänvisningen anse av majoriteten tydlig både när det gäller sin formulering och placering i kontraktet. Därför avslås kravet också i detta fall. Här var nämndens ledamöter eniga.

Mikael Kindbom

Instans: Övriga instanser

Rättsområden: [Konsumenträtt](#), [Trafik och fordon](#), [Köprätt](#), [Kredit, finans- och bankrätt](#), [Avtalsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter